Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Rapport van feitelijke bevindingen Gebruikers CIOT 2019 FIOD, ISZW en KMar

Definitief

Colofon

Titel	Gebruikers CIOT 2019 FIOD, ISZW en KMar
Uitgebracht aan	DGRR, [redacted]
Datum	21 juni 2021
Kenmerk	2021-0000119216/v2[1]

[1] In verband met een correctie in tabel 2 is een herziene versie van dit rapport uitgebracht

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1 Management Samenvatting—4
1.1 Aanleiding—4
1.2 Context van het object van onderzoek—4
1.3 Bevindingen in het kort—5
1.4 Leeswijzer—5

2 CIS-bevragers, BOB-middel en no-hits—6

3 Rechtmatigheid bevragingen—9
3.1 Overige bevindingen—11

4 Periodieke controle door CIS beheerder—12

5 Verantwoording onderzoek—14
5.1 Werkzaamheden en afbakening—14
5.2 Gehanteerde Standaard—15
5.3 Verspreiding rapport—15

6 Ondertekening—16

Bijlage 1 Normenkader gebruikers CIS 2019—17

Bijlage 2 Managementreactie opdrachtgever—18

1 Management Samenvatting

1.1 Aanleiding

De minister van Veiligheid en Justitie is conform artikel 8 tweede lid van het Besluit Verstrekking Gegevens Telecommunicatie gehouden jaarlijks een verslag op te stellen van een audit naar de goede uitvoering van het besluit door aanbieders van openbare telecommunicatiediensten of van openbare telecommunicatienetwerken, het informatiepunt, de arrondissementsparketten en de politiekorpsen, of andere opsporingsdiensten.

De [redacted], heeft de Auditdienst Rijk (ADR) gevraagd over 2019 een onderzoek uit te voeren. De afspraken over de specifieke werkzaamheden zijn opgenomen in de opdrachtbevestiging[2]. Het doel van het onderzoek is inzicht te geven in de rechtmatigheid van de bevragingen[3] in CIOT-informatiesysteem (CIS) door de bijzonder opsporingsdiensten (hierna: gebruikers) conform de vastgestelde procedures en afspraken. De opdrachtgever DGRR gebuikt deze rapportage ten behoeve van een verantwoording namens de minister aan de Tweede Kamer.

De bijzonder opsporingsdiensten (BOD'en) in het onderzoek 2019 zijn:

- Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD);
- Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW);
- Koninklijke Marechaussee (KMar).

Het onderzoek is bij deze infodesk van deze diensten uitgevoerd in de periode van september 2020 tot februari 2021.
Voorafgaand aan het bezoek op locatie hebben we de ontvangen documentatie bestudeerd. En op elke locatie heeft een gesprek plaatsgevonden met een lokaal CIOT-beheerder. Waar nodig is met enkele andere functionarissen van de desbetreffende informatiepunten gesproken. Hierna is bij elke dienst een deelwaarneming uitgevoerd van 25 bevragingen in de periode van 1-1-2019 tot en met 31-12-2019.
Hierbij zijn 25 posten geselecteerd op basis van de in CIS-gegenereerde auditrapportage en 5 posten op basis van de posten die in 2019 door de lokaal beheerder zijn beoordeeld.

1.2 Context van het object van onderzoek

BOD'en zijn actief om criminele of terroristische activiteiten te voorkomen en personen op te sporen die verdacht worden van een misdrijf. Soms hebben zij bij dit onderzoek informatie nodig van aanbieders van telecommunicatie en internetdiensten. Deze gegevens worden in het CIS opgenomen. CIS-bevragingen worden uitgevoerd door de infodesks bij de bijzondere opsporingsdiensten.

Aan het raadplegen van het CIS door de BODen zijn voorwaarden gesteld. Deze voorwaarden vloeien voort uit wet- en regelgeving en zijn opgenomen in Dienstniveau overeenkomsten (DNO) en Dossier Afspraken Procedures (DAP) die met gebruikers zijn afgesloten. Het normenkader dat voor dit onderzoek is

[2] Opdrachtbevestiging 2020-0000137634 d.d. 21 juli 2020
[3] Onder rechtmatigheid van de bevragingen wordt verstaan dat een geautoriseerd ambtenaar de CIOT-bevraging heeft uitgevoerd op basis van een geldig procesverbaal, die verwijst naar de specifiek grondslagen van het Wetboek van Strafvordering (WvSv).

gehanteerd is gebaseerd op de afspraken in de DNO en DAP die betrekking hebben op het rechtmatig gebruik van het CIS (zie bijlage 1).

1.3 Bevindingen in het kort

Uit ons onderzoek zijn de volgende feitelijke bevindingen naar voren gekomen:

- Behoudens twee posten in de deelwaarneming is de rechtmatigheid van de bevraging bij 73 posten aangetoond op basis van een onderliggende vordering met een geldige grondslag.
  Bij ISZW zijn 10 posten van de deelwaarneming bevraagd door een bevrager waarvan de aanwijzing door het bevoegd gezag niet is getoond. Tevens zijn hier 17 posten van de deelwaarneming foutief in CIS geregistreerd.
- De CIS-bevragers zijn niet altijd aangewezen door het bevoegd gezag. Het BOB middel[4] wordt niet opgemaakt door medewerkers van de infodesks. En geautoriseerden in CIS hebben een persoonlijk account en krijgen een persoonlijk certificaat. De infodesk is niet betrokken bij de no-hit-procedure.
- Alle lokale CIS-beheerders hebben in 2019 aantoonbaar periodieke controles uitgevoerd. Bij de FIOD worden de bevindingen gemeld aan de teamleider, verder vinden geen rapportages plaats aan het bevoegd gezag of IBO.

1.4 Leeswijzer

In de volgende drie hoofdstukken zijn per norm per gebruiker de feitelijke bevindingen opgenomen. Hoofdstuk 1 betreft de bevindingen van CIS-bevragers, BOB-middel en de no hit procedure. Hoofdstuk 2 gaat in op de aantoonbaarheid van de rechtmatigheid van de CIS bevragingen. Hoofdstuk 3 heeft betrekking op bevindingen van de interne controle door de lokaal CIS-beheerder. De verantwoording van het onderzoek volgt in hoofdstuk 4. Hierna is de ondertekening in hoofdstuk 5 opgenomen. Het gebruikte normenkader is als bijlage 1 toegevoegd en bijlage 2 bevat de managementreactie van de opdrachtgever.

[4] Bijzondere Opsporingsbevoegdheid

2 CIS-bevragers, BOB-middel en no-hits

De CIS-bevragers zijn niet altijd aangewezen door het bevoegd gezag. Het BOB middel wordt niet opgemaakt door medewerkers van de infodesks. En geautoriseerden in CIS hebben een persoonlijk account en krijgen een persoonlijk certificaat. De infodesk is niet betrokken bij de no-hit-procedure.

De onderstaande normen en bevindingen hebben betrekking op de toegang van de bevragers en beheerders tot het CIS en de no hit procedure bij de drie gebruikers.

Organisatie	*Beheerders 2019*	*Gebruikers 2019*
FIOD	2	17
ISZW	1	5
KMar	2	15

Tabel 1: Overzicht van aantal beheerders en gebruikers per organisatie.

Norm 1: Alle CIS-bevragers en lokale beheerder(s) zijn door het bevoegd gezag aangewezen.		
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
Voor 9 van de 17 CIS-bevragers is een formele aanwijzing aanwezig. 3 hebben in 2019 de dienst verlaten. Voor acht actieve CIS-bevragers hebben wij geen formele aanwijzing aangetroffen. Waaronder voor de lokale beheerder. Deze beheerder is al sinds 2007 actief als beheerder van CIS. De bevragers zonder formele aanwijzing hebben in 2019 in totaal 26.980 bevragingen uitgevoerd.	Voor 4 van de 5 CIS-bevragers is een formele aanwijzing aanwezig. De niet aangewezen bevrager is in september 2020 aangewezen als beheerder. In 2019 zijn door deze medewerker 7.357 bevragingen uitgevoerd.	Alle 15 CIS-bevragers zijn door het bevoegd gezag aangewezen. Daar de wnd. Teamleider optreedt als bevoegd gezag heeft hij zichzelf aangewezen als beheerder.

Norm 2: Alle gebruikers van het CIS zijn aangewezen als OA of BOA[5], als hij/zij het BOB middel opmaakt.		
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
De medewerkers van de infodesk voeren op basis van de aangeleverde vordering de bevraging uit in het CIS. Het BOB middel wordt niet door hun opgemaakt, maar door het zaaks onderzoeksteam. Derhalve hebben wij geen nader onderzoek gedaan naar hun certificering.	De medewerkers van de infodesk voeren op basis van de aangeleverde vordering de bevraging uit in het CIS. Het BOB middel wordt niet door hun opgemaakt, maar door het zaaks onderzoeksteam. Derhalve hebben wij geen nader onderzoek gedaan naar hun certificering.	De medewerkers van de infodesk voeren op basis van de aangeleverde vordering de bevraging uit in het CIS. Het BOB middel wordt niet door hun opgemaakt, maar door het zaaks onderzoeksteam. Derhalve hebben wij geen nader onderzoek gedaan naar hun certificering.

Norm 3: Toegang tot het CIS vereist een persoonsgebonden account en certificaat.		
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
Geautoriseerden in CIS hebben een persoonlijk account en krijgen een persoonlijk certificaat. Alle bevragingen in de deelwaarneming zijn te herleiden naar een persoon op de lijst van gebruikers FIOD.	Geautoriseerden in CIS hebben een persoonlijk account en krijgen een persoonlijk certificaat. Alle bevragingen in de deelwaarneming zijn te herleiden naar een persoon op de lijst van gebruikers ISZW.	Geautoriseerden in CIS hebben een persoonlijk account en krijgen een persoonlijk certificaat. Alle bevragingen in de deelwaarneming zijn te herleiden naar een persoon op de lijst van gebruikers KMar.

[5] Opsporingsambtenaar of Bijzondere Opsporingsambtenaar

Norm 6: Voor 'No hits' is een speciale procedure voor registratie en verdere behandeling geïmplementeerd. Resultaten van de verdere behandeling van de 'No hits' worden geregistreerd.		
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
Er is een speciale procedure voor 'No hits' opgenomen in de werkinstructie. 'No hits' worden aan de verzoeker beschikbaar gesteld zodat die het verzoek via Bureau Interceptie van de KMAR kan uitzetten. De verzoeker beslist of dit plaatsvindt. De Infodesk is hier niet bij betrokken. FIOD houdt een overzicht bij van 'no-hit' bevraging	Er is nog geen speciale procedure voor 'No hits'. ISZW geeft aan dat een procedure naar het voorbeeld van andere gebruikers te zullen gaan inrichten. Buiten het zicht van de infodesk kunnen de rechercheurs van het onderzoeksteam de 'No hits' rechtstreeks via Interceptie FIOD uitvragen bij providers.	Er is een speciale procedure voor 'No hits' opgenomen in de werkinstructie. Indien op gestelde vragen in het CIS een 'No hit' wordt ontvangen dan wordt dit in de infodeskmodule Summ-IT geregistreerd en aan de verzoeker (onderzoeksteam) van de bevraging gemeld. Deze besluit zelf of de 'no hit' wordt door bevraagd. Deze actie moet via het Bureau Interceptie van KMAR worden gedaan. De Infodesk is hierbij niet betrokken bij het bevragen van no hits.

3 Rechtmatigheid bevragingen

Behoudens twee posten in de deelwaarneming is de rechtmatigheid van de bevraging bij 73 posten aangetoond op basis van een onderliggende vordering met een geldige grondslag. Bij ISZW zijn 10 posten van de deelwaarneming bevraagd door een bevrager waarvan de aanwijzing door het bevoegd gezag niet is getoond. Tevens zijn hier 17 posten van de deelwaarneming foutief in CIS geregistreerd.

De onderstaande normen en bevindingen hebben betrekking op het aantonen van de rechtmatigheid van de bevragingen in het CIS op basis van de deelwaarneming van 25 posten bij elke bijzondere opsporingsdienst.

Organisatie	*Totaal aantal vragen 2019*	*Aantal vragen in 25 posten van de deelwaarneming*
FIOD	113 095	654
ISZW	17 378	1595
KMar	62 930	1026

Tabel 2:Overzicht van het totaal aantal vragen 2019 in relatie tot het aantal vragen betrokken in de 25 posten in de deelwaarneming [6]

Norm 4: Het doen van een bevraging in het CIS kan alleen door daartoe aangewezen gebruikers op basis van een bevel van een daartoe bevoegde autoriteit en op basis van een geldige grondslag.		
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
Alle in de deelwaarneming betrokken CIS-bevragingen zijn uitgevoerd door daartoe aangewezen bevragers.	Bij 10 posten uit de deelwaarneming is de bevraging uitgevoerd door één bevrager waarvan de aanwijzing niet is aangetoond. (zie ook norm 1)	Alle in de deelwaarneming betrokken CIS-bevragingen zijn uitgevoerd door daartoe aangewezen bevragers.
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
Van 24 van de 25 geselecteerde posten is vastgesteld dat de bevraging plaatsvond op basis van een bevel van een bevoegde autoriteit met een geldige grondslag. Rechtmatigheid niet aangetoond voor 1 bevraging met 1 vraag.	Voor alle 25 geselecteerde posten is vastgesteld dat de bevraging plaatsvond op basis van een bevel van een bevoegde autoriteit met een geldige grondslag. (zie bevinding bij norm 5 t.a.v. de registratie in CIS)	Bij 24 van de 25 geselecteerde posten is vastgesteld dat de bevraging plaatsvond op basis van een bevel van een bevoegde autoriteit met een geldige grondslag. De beheerder heeft tijdens ons bezoek nader onderzoek gedaan naar deze post en licht toe dat de bevraging vermoedelijk niet juist is uitgevoerd. Dit concludeert hij aangezien 3 minuten later een zelfde aanvraag met zelfde aantal vragen is ingediend voor hetzelfde onderzoek. Rechtmatigheid niet aangetoond voor 1 bevraging met 4 vragen.

[6] In de 1e rapportversie zijn de cijfers in regels voor ISZW en KMar abusievelijk verwisseld

Toelichting

Ontbreken van vordering bij FIOD

De rechtmatigheid van één bevraging kon niet worden aangetoond omdat de onderliggende vordering niet kon worden gevonden door de Infodesk. Dit is veroorzaakt door de verhuizing van de Infodesk FIOD op 17 januari 2019 van het belastingkantoor in Haarlem naar het belastingkantoor in Amsterdam. De vorderingen van voor 17 januari 2019 kunnen niet meer worden ingezien door de Infodesk.

Norm 5: Een bevraging heeft altijd een identificerend kenmerk op basis waarvan een eenduidige relatie kan worden gelegd met het onderliggende (straf)-dossier. Van een bevraging wordt daarnaast in CIS vastgelegd: - Bevoegde autoriteit - Kenmerk - Organisatie/eenheid/opsporingsteam - Rechtsgrondslag		
Bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
Een bevraging krijgt een identificerend kenmerk waarmee een eenduidige relatie kan worden gelegd met het onderliggende (straf)dossier. Bij 24 van de 25 posten in de deelwaarneming hebben we vastgesteld dat de registratie in CIS conform de vereiste gegevens is.	Een bevraging krijgt een identificerend kenmerk waarmee een eenduidige relatie kan worden gelegd met het onderliggende (straf)dossier. Bij de deelwaarneming komt bij 8 van de 25 posten de registratie in CIS overeen met de bevoegde autoriteit en juiste grondslag. Alle 25 onderliggende vorderingen zijn getoond. In 2019 heeft ISZW de werkwijze gehanteerd dat bij bevoegde autoriteit in het CIS altijd de bevoegdheid van de ISZW-bevragers, die volgens mededeling algemeen opsporingsambtenaar (AOA) zijn. En niet de functionaris die het verzoek doet tot vordering van gegevens. Hierdoor zijn in 2019 voornamelijk OA als bevoegde autoriteit geregistreerd onder de wetsartikelen artikel 126 na, 126 ua of 126 zi WvSv. Deze werkwijze is tot in 3e kwartaal 2020 gehanteerd.	Een bevraging krijgt een identificerend kenmerk waarmee een eenduidige relatie kan worden gelegd met het onderliggende (straf)dossier. In CIS zijn voor 24 van de 25 posten in de deelwaarneming conform de vereiste gegevens vastgelegd.

3.1 Overige bevindingen

Relatie tussen de infodeskmodule Summ-IT en CIS is niet vanzelfsprekend

Bij de uitvoering van onze deelwaarneming gebruikten de medewerkers van de Infodesk de infodeskmodule Summ-IT voor het raadplegen van de vorderingen die aan de CIS-bevraging ten grondslag liggen. Omdat er geen directe link bestaat tussen de infodeskmodule Summ-IT en CIS moest worden gezocht op kenmerken als naam onderzoek, dag en tijdstip. Dit is geen efficiënte werkwijze om achteraf de rechtmatigheid van de bevragingen te kunnen aantonen.

Overgang ISZW naar het gebruik van de infodeskmodule Summ-IT in 2019

De Infodesk van ISZW heeft in 2019 nog gebruik gemaakt van het systeem Planon voor het vastleggen van de onderliggende vorderingen. De relatie tussen het archief in Planon en de CIS-bevraging kon achteraf niet eenvoudig worden gelegd. In de loop van 2019 is de Infodesk, naar aanleiding van een ICT-transitie, gefaseerd overgegaan naar het gebruik van de infodeskmodule Summ-IT. In de infodeskmodule Summ-IT kan de relatie tussen CIS-bevraging en het desbetreffende onderzoek eenvoudiger worden gelegd door het gebruik van unieke volgnummers. Hierdoor was het achteraf aantonen van de rechtmatigheid van de bevragingen in het eerste halfjaar 2019 tijdrovend.

Extra waarborg bij ISZW met medeondertekening vordering o.g.v. art 126na WvSv

Bij de Inspectie SZW geldt de interne richtlijn dat de vordering op grond van artikel 126na WvSv wordt getekend door de bevoegde autoriteit en wordt medeondertekend door een rechercheur (of hoger ingeschaalde functionaris). Overigens hebben wij bij de deelwaarneming vastgesteld dat één vordering geen dubbele handtekening bevat, aangezien de ondertekenaar zowel rechercheur als de bevoegde autoriteit (OA) is.

FIOD gebruikt meerdere opslaglocaties van vorderingen

Bij de deelwaarneming kwam naar voren dat de vorderingen bij de Infodesk van de FIOD op meerdere locaties worden opgeborgen: mailbox, gezamenlijke netwerkschijf en de infodeskmodule Summ-IT. Dit bemoeilijkt het vlot opzoeken van de vorderingen. Hierdoor was het achteraf aantonen van de rechtmatigheid van de bevragingen in 2019 tijdrovend.

4 Periodieke controle door CIS beheerder

Alle lokale CIS-beheerders hebben in 2019 aantoonbaar periodieke controles uitgevoerd. Bij de FIOD worden de bevindingen gemeld aan de teamleider, verder vinden geen rapportages plaats aan het bevoegd gezag of IBO.

De onderstaande norm en de bijbehorende bevindingen hebben betrekking op de periodieke interne controle die is uitgevoerd door de lokaal CIS-beheerder in 2019.

Norm 7: De CIS-beheerder bij de BOID controleert aantoonbaar en periodiek dat de uitgevoerde bevragingen in het CIS alleen door de geautoriseerde personen met een rechtmatige vordering heeft plaatsgevonden en rapporteert hierover aan het bevoegd gezag en IBO. En geeft opvolging aan geconstateerde bevindingen.		
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
De CIS-beheerder Infodesk voert per kwartaal interne controle uit op 20 bevragingen, vanuit de in Summ-IT infodeskmodule opgeslagen vorderingen voor CIOT-bevragingen. Verzoeken die op andere locaties (mailbox of gezamenlijke schijf) worden opgeslagen, worden niet in de controle betrokken. Voor de interne controle wordt geen gebruik gemaakt van het rapport auditdetails CIOT, waarin alle bevragingen voorkomen. De beheerder FIOD die de periodiek controle uitvoert heeft in 2019 geen bevragingen gedaan. De bevindingen worden gerapporteerd aan de teamleider, niet aan IBO. Indien nodig worden de bevindingen in het teamoverleg besproken.	De CIS-beheerder heeft per kwartaal een selectie gemaakt van 20 bevragingen uit de auditrapportage. Zijn bevindingen en de eventueel ondernomen acties zijn vastgelegd in een spreadsheet. In het wekelijkse infodesk overleg worden de resultaten besproken. Indien nodig wordt hieraan opvolging gegeven bijvoorbeeld door het aanpassen van de handleiding. Beheerder heeft zelf in 2019 8.596 bevragingen gedaan. Geen rapportage aan het bevoegd gezag of IBO.	De CIS-beheerder controleert maandelijks 4 CIS bevragingen. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van de audit informatie in het CIS. De beoordeling wordt in de Summ-IT infodeskmodule vastgelegd. Beheerders voeren in 2019 in CIS zelf 2.142 bevragingen uit. Geen rapportage aan het bevoegd gezag of IBO.
bevindingen		
FIOD	**ISZW**	**KMar**
Bij de beoordeling van de posten die in 2019 door de	Bij de beoordeling van 5 posten die in 2019 door de lokaal beheerder zijn	Bij de beoordeling van 5 posten die in 2019 door de

lokaal beheerder zijn beoordeeld zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen. 1 hiervan was onderdeel van de deelwaarneming.	beoordeeld zijn bij 4 naar voren gekomen dat deze door de werkwijze niet juist zijn geregistreerd in het CIS. Deze foutieve registratie (zie norm 5) in CIS is bij de kwartaalcontrole niet naar voren gekomen.	lokaal beheerder zijn beoordeeld zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Toelichting
Bij alle bovenstaande opsporingsdiensten vindt periodiek controle plaats door de CIS-beheerder op de rechtmatigheid van de bevragingen. Bij de FIOD en KMar wordt geen gebruik gemaakt van de auditinformatie in CIS. Hoewel dit niet een expliciete afspraak is zijn door deze aanpak niet alle bevragingen gedaan in het CIS-onderdeel van de steekproef die de lokale beheerder uitvoert.

Bij de KMar beoordelen de lokaal beheerders elke vordering in de infodeskmodule Summ-IT en registreren hun bevinding ook daarin. Daarnaast wordt ook nog de maandelijkse controle op een beperkt aantal bevragingen uitgevoerd zoals aangegeven in de bovenstaande tabel.

5 Verantwoording onderzoek

5.1 Werkzaamheden en afbakening

De met de opdrachtgever overeengekomen werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de opdrachtbevestiging 2020-0000137634 d.d. 21 juli 2020, in de periode van september 2020 tot februari 2021. In verband met de pandemie is de doorlooptijd van dit onderzoek langer dan voorzien was, omdat een aantal afspraken meerdere keren moesten worden uitgesteld.

Aan het raadplegen van het CIS door de opsporingsdiensten zijn voorwaarden gesteld. Deze voorwaarden vloeien voort uit wet- en regelgeving en zijn opgenomen in de Dienstniveau overeenkomsten (DNO) en het Dossier Afspraken Procedures (DAP) die met de gebruikers zijn afgesloten. CIS-bevragingen worden uitgevoerd door de infodesks van de bijzondere opsporingsdiensten. Het onderzoek is bij deze afdelingen uitgevoerd.
Het normenkader (zie bijlage 1) dat voor dit onderzoek wordt gehanteerd, is gebaseerd op de afspraken in de DNO en het DAP die betrekking hebben op het rechtmatig gebruik van het CIS.

Het onderzoek gaat niet in op maatregelen bij de BOD'en die betrekking hebben op overige eisen uit de wet- en regelgeving of afspraken in de DNO en het DAP, zoals de meldplicht datalekken en/of andere (beveiligings-)eisen inzake het gebruik van het CIS. Daarnaast maken ook het beheer van het CIS, de aanlevering van gegevens door de aanbieders en de totstandkoming van de CIS-logging geen onderdeel uit van dit onderzoek.

Voorafgaand aan het bezoek bij de drie diensten hebben we de reeds ontvangen documentatie bestudeerd. Op elke locatie heeft een gesprek plaatsgevonden met een lokaal CIOT-beheerder. Waar nodig is met enkele andere functionarissen van de desbetreffende informatiepunten gesproken. Hierna is bij elke dienst een deelwaarneming uitgevoerd van 25 bevragingen in de periode van 1-1-2019 tot en met 31-12-2019.
Hierbij zijn 25 posten geselecteerd op basis van de in CIS-gegenereerde auditrapportage en 5 posten op basis van de posten die in 2019 door de lokaal beheerder zijn beoordeeld.

Op basis van documentenanalyse, interviews en waarnemingen is per norm de bevinding in een matrix opgenomen. De evaluatie van de deelwaarneming is eveneens onderdeel van deze matrix. De matrix is in het kader van hoor en wederhoor met de diensten afgestemd ten aanzien van mogelijke feitelijke onjuistheden. De afgestemde matrix is de basis voor de concept rapportage aan de (gedelegeerd) opdrachtgever.

De conceptrapportage is op 4 februari 2021 aangeboden en besproken met de (gedelegeerd) opdrachtgever. Door het vertrek van de contactpersoon heeft de bespreking van de concept rapportage plaatsgevonden op 21 maart 2021 met de nieuwe portefeuillehouder/contactpersoon. Deze heeft gezorgd voor afstemming met de onderzochte diensten en een managementreactie, die we op 16 juni 2021 hebben ontvangen en als bijlage 2 in het rapport opgenomen.

Het onderzoek is uitgevoerd door [redacted] en [redacted]. De opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling is uitgevoerd door [redacted].

5.2 Gehanteerde Standaard

Deze opdracht is uitgevoerd overeenkomstig NOREA Richtlijn 4401 "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot informatietechnologie".

In dit rapport wordt geen zekerheid verschaft, omdat er geen assurance-opdracht is uitgevoerd. Indien aanvullende werkzaamheden zouden zijn verricht of indien er een assurance-opdracht zou zijn uitgevoerd, zouden wellicht andere onderwerpen zijn geconstateerd en gerapporteerd.

Tevens verwijzen wij naar het Audit Charter van de ADR die de algemene uitgangspunten bevat voor de uitoefening van de interne auditfunctie bij de rijksdienst.

5.3 Verspreiding rapport

De opdrachtgever, [redacted], DGRR [redacted] is eigenaar van dit rapport.

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdracht gevende ministerie waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website.

6 Ondertekening

Den Haag, 21 juni 2021

w/g

Auditmanager
Auditdienst Rijk

Bijlage 1 Normenkader gebruikers CIS 2019

Volgnr	norm 2019
	Aanvragen in CIS
1	Alle CIS gebruikers (zowel lokale beheerder als degene die de bevraging doet) zijn door het bevoegd gezag aangewezen.
2	Alle gebruikers van het CIS zijn aangewezen als OA of BOA, als hij/zij het BOB[7] middel opmaakt.
3	Toegang tot het CIS vereist een persoonsgebonden account en cliëntcertificaat.
4	Het doen van een bevraging in het CIS kan alleen door daartoe aangewezen gebruikers op basis van een bevel[8] van een daartoe bevoegde autoriteit[9] en op basis van een geldige grondslag[10].
5	Een bevraging heeft altijd een identificerend kenmerk op basis waarvan een eenduidige relatie kan worden gelegd met het onderliggende (straf)dossier. Van een bevraging wordt daarnaast in CIS vastgelegd: • Bevoegde autoriteit; • Kenmerk; • Organisatie eenheid/ opsporingsteam; • Rechtsgrondslag.
6	Voor 'No hits'[11] is een speciale procedure voor registratie en verdere behandelding geïmplementeerd. Resultaten van de verdere behandeling van de 'No hits' worden geregistreerd.
	CIS Beheer BOID
7	De CIS beheerder bij de BOID controleert aantoonbaar en periodiek dat de uitgevoerde bevragingen in het CIS alleen door de geautoriseerde personen met een rechtmatige vordering heeft plaatsgevonden en rapporteert hierover aan het bevoegd gezag en IBO. En geeft opvolging aan geconstateerde bevindingen.

[7] Bijzondere Opsporingsbevoegdheid

[8] Een bevel is een vordering van een bevoegde autoriteit om een verzoek te doen in het kader van een onderzoek van telecommunicatie, met daarbij bepaald op welke rechtsgrondslag die bevel toepassing heeft.

[9] Opsporingsambtenaar is bevoegd voor voor artikel 126 na, 126 ua en 126 zi WvSv; Officier van Justitie voor artikel 126n, 126 u, 126 ii en 126 zi WvSv

[6] Artikel 126 na, 126 ua, 126n, 126 u, 126 ii en 126 zi WvSv

[11] No hit = een bevraging die geen informatie heeft opgeleverd.

Bijlage 2 Managementreactie opdrachtgever

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Auditdienst Rijk
T.a.v. [redacted]
Postbus 20201
2500 EE 's-Gravenhage

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Fraude en Ordening

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
[redacted]

[redacted]

Ons kenmerk
3380092

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 14 juni 2021
Onderwerp Managementreactie op audit gebruikers CIOT informatiesysteem 2019 FIOD, ISZW en KMar

Geachte [redacted],

De minister van Justitie en Veiligheid is conform artikel 8, tweede lid, van het Besluit Verstrekking Gegevens Telecommunicatie gehouden jaarlijks een verslag op te stellen van een audit naar de goede uitvoering van het besluit door aanbieders van openbare telecommunicatiediensten of -netwerken, het informatiepunt, de arrondissementsparketten en de politiekorpsen, of andere opsporingsdiensten. Ik heb u derhalve gevraagd onderzoek te doen naar de naleving van afspraken en wettelijke bepalingen die betrekking hebben op het rechtmatig gebruik van het CIOT bij de afnemers FIOD, ISZW en KMar.

Ik heb kennisgenomen van het onderzoeksrapport "Rapport van bevindingen gebruikers CIOT informatiesysteem 2019 FIOD, ISZW en KMar", opgesteld door de ADR in opdracht van DGRR. Ik stel vast dat u met succes inzicht heeft kunnen verschaffen in de inachtneming van de normen die gelden voor de rechtmatige bevraging van het CIOT door de afnemers FIOD, ISZW en KMar.

Uw bevindingen uit dit onderzoek zullen worden betrokken bij het brede verslag aan de Tweede Kamer over de goede uitvoering van het Besluit. Hierbij worden tevens de bevindingen uit de overige audit-onderzoeken naar het CIOT betrokken, zodat een integrale beoordeling kan worden gemaakt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00